

רע"פ 4710/23 - אברהים אבו רקייק נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 4710/23

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: אברהים אבו רקייק

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-עפ"ת 42593-02-23 מיום 4.6.2023 שניתן על ידי השופטים ש' בורנשטין, מ' בן-ארי ו-ע' מיכלס

בשם המבקש: עו"ד דוד גולן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטים ש' בורנשטין, מ' בן-ארי ו-ע' מיכלס) ב-עפ"ת 42593-02-23 מיום 4.6.2023, במסגרתו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית המשפט לתעבורה מחוז מרכז (השופטת ש' שפר) ב-גמ"ר 730-08-20 מיום 24.1.2023.
2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 26.2.2020 בשעה 17:21 או סמוך לכך המבקש נהג ברכב כשאחיו עמו. בהגיעם לצומת רחובות, עת התחלף האור ברמזור בצומת לאדום, המבקש עצר את רכבו מאחורי ארבעה כלי רכב שעמדו בצומת. לאחר שהאור ברמזור התחלף לירוק המבקש סטה במהירות לנתיב הנגדי על מנת לעקוף את ארבעת הרכבים שעמדו לפניו, תוך חציה מלאה של קו הפרדה רצוף. המבקש עקף את הרכבים, סטה ימינה בחדות בחזרה

לנתיב נסיעתו, היטה את ההגה בחדות שמאלה, וכתוצאה מכך איבד שליטה על הרכב. בעקבות זאת, המבקש פגע ברכבו בברז כיבוי שהיה על המדרכה וזה הוטח יחד עם צינור מים נוסף שהיה מחובר אליו לתוך קיוסק והעיף את הכיסאות והשולחנות שהיו במקום לכל עבר. לאחר שהמבקש עלה עם רכבו על המדרכה תוך איבוד שליטה, הוא פגע באם ושתי בנותיה, שהיו באותה עת בגילאי 5 ו-8, ובשני אנשים נוספים. כמו כן, בעקבות הפגיעה בברז הכיבוי רכבו נהדף בחזרה לנתיב ופגע ברכב אחר.

3. כתוצאה מהתאונה - ג'וד, בת ה-5 (להלן: המנוחה), נחבלה באורח קשה, פונתה לבית חולים וכשעה לאחר מכן נקבע מותה. לאחותה נגרמו פגיעות קשות, ובכלל זה שברים ברגליה, והיא אושפזה במחלקת טיפול נמרץ ולאחר מכן עברה הליך טיפולי ממושך. גם אמה נפצעה, והיא אושפזה במחלקת טיפול נמרץ. לאנשים הנוספים שנפגעו מפגיעת הרכב על המדרכה נגרמו שברים בחוליות עמוד השדרה ובקרוסול. לנהגת הרכב שנפגע מרכבו של המבקש נגרמה פציעת "Sprain Whiplash".

בגין האמור, המבקש הואשם בעבירות של גרם מוות בנהיגה רשלנית, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה); ונהיגה בקלות ראש אשר גרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם חבלה של ממש וניזוק רכוש, לפי סעיפים 62(2) ו-38(3) לפקודה.

4. בית משפט השלום הרשיע את המבקש במיוחס לו בכתב האישום על סמך הודאתו, במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש. בגזר הדין, עמד בית משפט השלום על פגיעת המבקש בערכים המוגנים, בהם עיקרון קדושת החיים, שלמות הגוף ושמירת שלום ציבור משתמשי הדרך. נקבע כי מידת הפגיעה היא "ברף הגבוה ביותר", בהתחשב ברשלנות החמורה של המבקש המצויה "סמוך לגבול קלות דעת אך מתחתיו" ובנזקים הכבדים שגרם, בראשם מותה של ג'וד, לצד חבלות של ממש לחמישה אנשים נוספים. לאור זאת, ובהתחשב במדיניות הענישה הנהוגת, נקבע כי מתחם העונש ההולם הוא בין 20 ל-36 חודשי מאסר בפועל; 10-16 שנות פסילת רישיון נהיגה; וענישה נלווית.

5. בגזירת העונש בגדרי המתחם, נשקלו לזכות המבקש הודאתו בהזדמנות הראשונה והחיסכון בזמן שיפוטי, אולם צוין כי "התקשה ליטול אחריות לדרך נהיגתו". כן נלקחו בחשבון הרשעתו הפלילית בהחזקת סמים ועברו התעבורתי הכולל 20 הרשעות קודמות, בין היתר בעבירות של נהיגה בקלות ראש, נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון בתוקף, נהיגה במהירות מופרזת, שימוש אסור בטלפון ואי-ציות לתמרורים. בפרט, צוין כי המבקש עבר עבירה נוספת של נהיגה בזמן פסילה לאחר קרות התאונה. עוד נשקלו נסיבותיו האישיות, בהן גילו הצעיר והיותו מפרנס יחיד במשפחתו, והערכת שירות המבחן כי הסיכון להישנות "התנהגות פורצת גבול" מצידו, נותר בעינו.

לנוכח האמור, הוחלט לקבוע את עונשו של המבקש בסמוך לקצה השליש התחתון של המתחם ולגזור עליו עונש של 26 חודשי מאסר בפועל; 9 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור עבירה של גרימת מוות ברשלנות או נהיגה בזמן פסילה, למשך 3 שנים; 12 שנות פסילת רישיון נהיגה; 12 חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי, לבל יעבור עבירות של גרימת מוות ברשלנות, נהיגה בזמן פסילה, או עבירות המנויות בתוספת הראשונה והשנייה לפקודת התעבורה; וכן פיצוי בסך 50,000 ש"ח להורי המנוחה ופיצוי בסך 5,000 ש"ח לכל אחד משני הנפגעים הנוספים שהיו על המדרכה.

6. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי - נדחה. בית המשפט המחוזי אימץ את קביעת בית משפט השלום כי מות המנוחה ופגיעות המעורבים נגרמו כתוצאה מרשלנותו החמורה של המבקש. הודגש, כי נסיבות המקרה חמורות

ממקרים אחרים שאליהם הפנה המבקש, וזאת בשים לב לרשלנותו הגבוהה "הגובלת באדישות לתוצאה הקשה שנגרמה", ולנוכח הפגיעות הקשות שנגרמו למספר אנשים נוספים מלבד המנוחה. כמו כן, צוין כי לפי הערכת שירות המבחן המבקש אינו מפנים את חומרת התנהגותו, וכי זמן קצר לאחר האירוע, שב ונהג ברכב חרף פסילת רישונו. בהתחשב בכל אלה נקבע כי הן מתחם הענישה ההולם הן העונש שנגזר על המבקש, בדיון.

7. מכאן הבקשה שלפניי, המופנית כלפי חומרת העונש בלבד. המבקש טוען כי בניגוד לקביעות הערכאות קמא רשלנותו היא ברף נמוך, שכן מדובר באירוע של "שניה-שניה וחצי לכל היותר", שבו איבד שליטה על רכבו. עוד נטען, כי לא מדובר ב"השתוללות בכביש" אלא בהחלטה שהתקבלה במצב עמידה לעקוף את הרכבים שעמדו לפניו. כמו כן, נטען כי העונש שנגזר עליו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת וכי לא ניתן משקל מספק לנסיבותיו האישיות ולמשך הזמן שחלף מביצוע העבירות.

8. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים בהם עולה חשש לאי-צדק מהותי או עיוות דין (רע"פ 3653/23 הגר נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (13.5.2023)). כמו כן, בקשת רשות ערעור על חומרת העונש תתקבל רק במקרים נדירים בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת (רע"פ 4155/23 חביב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (5.6.2023)). בבקשה שלפניי כלל לא נטען לשאלה עקרונית; אף לא עולה ממנה חשש לעיוות דין.

9. פעמים רבות עמדתי על חומרתן של עבירות נהיגה רשלנית אשר מובילות לעיתים לנזקים כבדים ואף לקיפוח חיי אדם, ועל הצורך לנקוט ביחס אליהן בענישה נוקשה על מנת להרתיע נהגים מנהיגה רשלנית ולהילחם בתאונות דרכים (ראו: רע"פ 2300/23 מיזן נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (19.3.2023)).

10. בעניינינו, המבקש גרם במחי יד להרס רב והמיט אסון כבד על משפחת המנוחה. כל זאת, בשל רשלנות משוועת, עת ניסה לעקוף בצורה מסוכנת רכבים שעמדו לפניו ברמזור דרך הנתיב הנגדי תוך מעבר קו הפרדה רצוף. אין זו הפעם הראשונה שבה המבקש נוהג באופן עברייני. עברו התעבורתי המכביד מלמד כי זו דרכו.

הפעם, למרבה הצער, הובילה נהיגתו שלוחת הרסן לתוצאות טרגיות במיוחד - מוות של ילדה קטנה, פגיעתה של ילדה נוספת, ופגיעתם של ארבעה אנשים נוספים. מדובר בזלזול בוטה בחוק ובחיי אדם. מי שמתעלם בנהיגתו פעם אחר פעם מהחוק; ומי שחודשים ספורים לאחר שהרג באמצעות רכבו ילדה קטנה, נוהג חרף פסילת רישונו - אינו ראוי לרחמיו של בית המשפט. לא ברור כיצד כאשר ישנם שיקולים כה משמעותיים לחובת המבקש המחייבים ענישה מחמירה - ובפרט עברו התעבורתי, בכל זאת מוקם עונשו כה נמוך בגדרי המתחם.

נדמה כי עצם הגשת בקשת רשות ערעור זו על תוכנה מלמדת כי המבקש עדיין לא הפנים את חומרת מעשיו.

העונש שנגזר על המבקש אינו מחמיר עמו כלל ועיקר. להפך, מדובר בעונש מקל עד מאוד. לו היה מוגש ערעור מדינה לבית המשפט המחוזי על קולת העונש, היה נכון לטעמי לקבלו ולהחמיר את עונשו. ודאי שאין מקום להקלה בעונש, לא כל שכן במסגרת "גלגול שלישי".

11. אשר על כן, הבקשה נדחית. על המבקש להתייצב לתחילת ריצוי עונשו במועד שנקבע לכך.

ניתנה היום, י' בתמוז התשפ"ג (29.6.2023).

שׁוֹפֵט
